

Tiedote kuntakumppaneille

Kokeilun aikataulu, rahoitus ja työntekijät

Seutukoordinaattorikokeilu toteutetaan ajalla 9.6.2010–30.9.2011. Seutukoordinaattorina työskentelee YTM Susanna Leimio-Reijonen. Suunnittelija Helena Heinonen on mukana kokeilussa Välittäjä 2009 –hankkeen edustajana.

Kokeilu toteutetaan Sosiaali- ja terveysministeriön Kasterahoituksella (100 %), joka ohjataan Välittäjä 2009 –hankkeen kautta Sosiaalialan osaamiskeskus Versolle. Kunnat osallistuvat hankkeeseen työntekijäpanoksien, mahdollistamalla ehkäisevän työn alueellisten koordinaattoreiden toiminnan. Koordinaattorit ovat: Aava, terveydenhoitaja Hanna Ikävalko (10 %), Oiva, psykiatrinen sh Eija Peltokoski (20 %), Lahti, johtava sosiaalityöntekijä Maija-Liisa Heikkinen (20 %) ja Heinola, hyvinvointipalvelujohtaja Heli Haapala (5 %).

Kokeilun tavoitteet

Kokeilun tavoitteena on vahvistaa ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön asemaa ja vahvistaa siihen liittyvää tietopohjaa Päijät-Hämeen seudulla. Tavoitteeseen tähdätään neljän osatavoitteen kautta:

- Päijät-Hämeen ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön rakenteen kehittäminen ja johtamisen määrittely (toimintatavat, seuranta, arviointi, jatkuva kehittäminen)
- Toimintaympäristön kartoitus ja analyysi
- Kansalaiskeskustelun käynnistäminen
- Seutukoordinaattorin tehtävän vakinaistaminen

Kokeilun tavoitteet ovat yhteydessä valtakunnallisten Kaste-ohjelman tavoitteisiin ja Mieli 2009 -suunnitelman ehtoihin sekä Välittäjä 2009-hankkeen tavoitteisiin.

Kokeilun aikana työn painopiste on ollut ehkäisevässä päihdetyössä, kuitenkin siten, että ehkäisevän mielenterveys-työn yhteys siihen tiedostetaan.

Ehkäisevän työn rakenne Päijät-Hämeessä

Seudullinen ehkäisevän työn koordinaatioryhmä:

- Seutukoordinaattori, em. aluekoordinaattorit ja Välittäjä 2009 –hankkeen suunnittelija.
- Kokoontuu kolmen viikon välein kolmen tunnin mittaiseen kokoukseen.
- Pitää yhteyttä sähköpostitse, puhelimitse ja ehkäisevän työn verkostowikin. (<http://phekaisevatyo.pbworks.com>) välityksellä.
- Innostaa, luo ja ylläpitää yhteistyön edellytyksiä sekä käynnistää ja organisoii yhteisiä strategia- ja visioprojekteja niin alueellisesti kuin seudullisestikin.

Seutukoordinaattori

- toimii aluekehittäjänä koordinoien seudullista ehkäisevää työtä ja sen kehittämistä – synnyttää ja käynnistää alueellisia kehittämisprosesseja
- osallistuu valtakunnalliseen kehittämistyöhön ja jalkauttaa sen sisältöjä Päijät-Hämeeseen
- välittää tietoa ja osaamista sekä tukee verkostojen rakentumista ja niiden välisiä vuorovaikutussuhteita

Aluekoordinaattorit

- koordinoivat alueellaan tehtävää ehkäisevää mielenterveys- ja päihdetyötä
- kutsuvat alueverkostonsa työkokoukseen
- toimivat alueverkostojen puheenjohtajina.

Alueverkostot

- jäsenenä sosiaali- ja terveysalan kuntatoimijoita, koulu-, nuoriso- ja kulttuuritoimen työntekijöitä, kokemusasiantuntijoita sekä poliisin, työvoimahallinnon ja kolmannen sektorin edustajia
- kokoontuvat säännöllisesti, noin 4-6 kertaa vuodessa
- tehtävänä ehkäisevän työn alueellinen kehittäminen ja tekeminen sekä muutosten siemenien istuttaminen ympäristöönsä sekä niiden paikallisten tarpeiden esiin nostaminen, jotka tarvitsevat seudullista tukea.

Toiminta Päijät-Hämeessä

- Seudullisen ehkäisevän työn verkostowikin perustaminen ja markkinointi
- Alueverkostojen (4 kpl) perustaminen, järjestäytyminen ja kokoukset
 - muistiot tallennettu verkostowikiin, jossa ne ovat kaikkien nähtävillä (jakamisen, tiedottamisen ja yhteistyön tekemisen mahdollisuus).
- Toimintaympäristön kartoitus- ja analyysityö sekä alueellisesti että seudullisesti
 - välineenä verkostowiki ja verkkokysely (toteutettu joulukuussa 2010)
 - toimintaympäristön kartoitustyö loppusuoralla, kartoituksen analyysi aloitettu: selvitetään paikallisia, ajankohtaisia haasteita, odotuksia ja tarpeita.
- Seudullinen yhteistyö alkoholin vähittäismyyjiin (ravintolat, kaupat), lupahallinnon (AVI) ja poliisin kanssa. Kampanja koulujen päättäjäisviikolla 22 / 2011.
 - Opinnäytetyö / LAMK
- Seudullinen yhteistyö ongelmapelaamiseen ja pelihaittojen ehkäisyyn liittyen käynnistynyt 23.3.2011
- Muut kampanjat ja tempaukset: Anna lapselle lahjaksi raitis jouluku, 112-päivä, Raksa-messut (teema: selvä pää – pysyt pystyssä),...
 - Perjantaipullo-kampanja: facebook (pulloton perjantai –tapahtuma 3.12.2010, 22.4.2011 ja 2.12.2011), blogi, postikortit
 - Työikäisille suunnattu Youtube-kampanja ”Raskas työ, raskaat hovit”
- Mediatyö: toimittajatapaaminen 14.1., haastattelut, lehtijutut, Vierailija-palstan kirjoitussarja viikoilla 45-52/2010.
- Lahden kaupungin päihdestrategian valmistelutyö
- Lahden kaupungin ikäihmisten hyvinvointisuunnitelma / Ehkäisevä työ
- Vetoamus Lahden kaupungin päättäjille päihdejalanjäljen puolittamiseksi, 11-2010
- Seutukoordinaattorin oma blogi (<http://seutukoordinaattori.mp>)
- Pää edellä –koulutus nuorten parissa tehtävästä ehkäisevästä työstä 4-2011
- Päijät-Hämeen ehkäisevän työn yhteistyöseminaari 5-2011
- Esiintymisiä seminaareissa: Terveysterot 11-2010, Ehkäisevän päihdetyön seminaari, ESAVI 10-2010, PYLL-seminaari Oivassa 2-2011

Muu toiminta

- Valtakunnallinen yhteistyö
 - THL / Alkoholiohjelma ja Paikallinen alkoholipolitiikka (PAKKA)-verkosto
 - Itä-Suomen Yliopisto / Ilkka Vohlonen: kannattaako ehkäisevä työ Päijät-Hämeessä, laskelma työhön tarvittavista euroista PYLL-tulosten valossa
 - Terve-SOS-messut / posterinäyttely 18.-19.5.2011 Helsingissä
 - Preventiimi: 10-vuotisjuhlaulkaisun artikkeli nuorten parissa tehtävän ehkäisevän päihdetyön kehittämisestä, julkaistaan k-2012
 - Mieli 2009: Avauksia –julkaisu, julkaistaan kesäkuussa 2011